

Urgències històriques, respostes cròniques

Antoni Asunción, Joan Calabuig, Manolo Mata i Antonio Fernández Valenzuela han tornat a centrar l'atenció política valenciana gràcies al procés de primàries del PSPV-PSOE. La manca d'un projecte opositor sòlid ha fet surar, com bolets, aspirants a liderar les llistes del 2011.

El 7 de març del 1983, l'argentí César Luis Menotti, que entrenava el FC Barcelona, va llegar a la posteritat una frase mítica: "Les urgències històriques d'aquest club impedeixen als futbolistes de fer tant com poden." Els 23 anys anteriors, el Barça tan sols havia guanyat un campionat de lliga, i de copes d'Europa, no en tenia cap. Ni Diego Armando Maradona, no va ser capaç de capgirar aquell derrotisme atàvic.

D'urgències històriques, els socialistes valencians en saben prou. Al maig farà vint anys que el PP va arrabassar-los els ajuntaments de València i Castelló de la Plana; i se'n compliran setze, des que la Generalitat, el consistori d'Alacant i les tres diputacions van tenyir-se de blau. Redreçar el rumb de la formació, després de dues dècades de penúria constant, no resultaria senzill ni a Barack Obama.

El procés d'elecció dels caps de llista per als comicis valencians i municipals del 2011 palesa aquestes limitacions. Segons que va indicar la direcció federal, els candidats a presidir les autonomies i les poblacions de més de 50.000 habitants han de ser designats, a tot estirar, el 3 d'octubre. Una data límit que inclou la possible celebració d'eleccions primàries per escollir-ne els caps de llista, opció prevista als estatuts del partit i que José Luis Rodríguez Zapatero mateix ha activat a Madrid, on avala una candidatura alternativa –la de Trinidad Jiménez– a l'oficial, que lidera Tomás Gómez, secretari general dels socialistes madrilenys.

El terratrèmol provocat per Rodríguez Zapatero ha tingut una rèplica –corregida i augmentada– al País Valencià. Al PSPV-PSOE no cal que ningú els anime a confrontar-se internament –hi són uns grans afeccionats–, però el torcebraç del president espanyol ha impulsat més d'un a desmarcar-se no sols de l'aparell, sinó també del principal corrent crític, el lermisme, que hi ha pactat.

Perquè de poc li ha servit al secretari general, Jorge Alarte, aconseguir la seua fotografia més anhelada. Tan bon punt va tornar de vacances, va ser immortalitzat de bracet de Joaquim Puig –el referent número u dels lermistes– en pro de la unitat contra el PP. Però ni així: les planes dels diaris han anat ben atapeïdes, tots aquests dies, de retrets entre aspirants a concórrer a les primàries socialistes.

Dimarts, 21 de setembre, s'escota el termini de presentació de candidats. A l'hora de tancar aquesta edició, hi havia possibilitat de primàries a la llista de la Generalitat Valenciana i a les tres capitals de circumscripció. Per contra, l'agrupació municipal de Benidorm no havia fet encara cap proposta formal [vegeu pàg. 44-49], cosa que feia preveure –com ja s'intuïa– que Agustín Navarro, el regidor socialista que va demanar la baixa al partit per poder esdevenir alcalde, tornaria a liderar la candidatura municipal, potser com a independent, potser com a socialista, si és que pacta amb el partit de reingressar-hi. Navarro va ser declarat trànsfuga per la comissió multipartida i

amb presència del govern espanyol que n'analitza els presumptes casos.

València com a paradigma. Amb tot, la bomba no ha estat el camí expedit que ara troba l'alcalde de Benidorm per a refer ponts amb el PSPV-PSOE, sinó la necessitat de trobar, *in extremis*, un candidat al cap i casal. A Carne Alborch, cap de candidatura el 2007, no li feia el pes de repetir-hi, però es mostrava disposada a atendre les instruccions de la direcció. Val a dir que Alborch compatibilitza el càrrec de portaveu a l'Ajuntament de València amb una vice-presidència al Senat i que ja té 63 anys, motiu pel qual volia abandonar la primera responsabilitat. Alarte, però, va persuadir-la perquè es presentara de nou a la llista municipal, atès el risc que una cara desconeguda fera retrocedir posicions a uns socialistes que tenen dotze regidors, poc més de la meitat que els 21 del PP. A més, a València vota un de cada sis electors del país, i fer-hi més proves podia afectar l'urna autonòmica, la d'Alarte.

Alborch, amb tot, va concloure a l'estiu que no pagava la pena d'allargar aquest ritme de vida, i li ho va fer saber, a Alarte, que va demanar-li de no fer-ho públic fins la setmana passada, quan només en restaria una per a la fi del termini de presentació de candidatures. Com que Alborch generava consens –des del 1991, que els socialistes no repeteixen alcaldable–, ningú no hi plantaria cara. Si ella queia del cartell, alguns segments del partit mirarien d'encimbellar *el seu*.

Així ha estat. La baixa d'Alborch va ser coberta de seguida per Joan Calabuig Rull, lermista de baixa intensitat responsable de la secretaria d'idees i programes a l'executiva nacional. *Cala* ja fou director de joventut i esports de València entre el 1982 i el 1983, i més endavant –del 1989 al 1995– va dirigir l'Institut Valencià de la Joventut (Ivaj) i va ser quatre anys eurodiputat, del 2004 fins al 2008, any en què es va traslladar a Madrid, on ara és diputat al Congrés.

Ipsa facto, els sectors crítics del cap i casal van propulsar Manolo Mata, advocat mordaç i de llarga trajectòria, adscrit a Esquerra Socialista. Fou regidor a València entre els anys 1988 i 1995, i posteriorment va ser portaveu de l'executiva de Joan Ignasi Pla i diputat a les Corts, on avui habita. L'entrebanc no és petit, i és que ha d'avaluar-lo el 20%

D'esquerra a dreta, imatges dels anys 80 i actuals de possibles caps de llista a l'Ajuntament de València –Manuel Mata i Joan Calabuig–, a la Generalitat Valenciana –Antoni Asunción– i a l'Ajuntament d'Alacant –Antonio Fernández Valenzuela–; trenta anys després, tots quatre continuen a primera línia.

de la militància, un de cada tres afiliats realment actius. Al curt marge de temps de què disposa cal afegir que l'alarmisme i el lermisme no n'han tingut prou de nomenar Calabuig per la via del comitè municipal, sinó que també recullen signatures en favor seu, cosa que obliga tothom a prendre-hi posició. Alarte no vol primàries, i per això no sols anima la recollida d'avals en favor de Calabuig, sinó que també ha amenaçat Mata de no incloure'l a la llista autonòmica si no es retirava de la cursa. Per acabar-ho d'adobar, nega l'ús de la seu als crítics i no els cedeix els censos –emparant-se en la llei de protecció de dades– si no han estat nomenats candidats de manera oficial.

Alacant, més a prop. Els mateixos obstacles que Mata ha trobat, a Alacant, Antonio Fernández Valenzuela, president de la Diputació del 1983 al 1991 i, fins l'any passat, president de la Cambra de Comerç alacantina. Tot i ser qui més a prop té de superar el tall, no li serà fàcil d'arribar al 20% –235 avals–, per les previsible anul·lacions d'avals de persones que no són al corrent de les quotes o que també hagen avalat la candidata

oficialista, Elena Martín, la jove secretària d'organització del PSPV i íntima de Leire Pajín, homòloga seua a Ferraz.

Martín no era la preferida d'Alarte, però l'han proclamada candidata després d'haver dit que no quatre independents. En realitat, el seu nivell de coneixement és molt baix –com passa amb Calabuig i Mata, altrament– i serà difícil que iguale el resultat d'Etelvina Andreu, que a la seua primera contesa electoral, el 2007, va quedar-se a només 2.000 vots de la majoria absoluta. La impaciència d'aquella per gestionar alguna cosa, però, va dur-la el 2008 al Ministeri de Sanitat de la mà de Bernat Soria, ex-cap seu en temes de recerca. Avui, amb una feina d'oposició més consistent, Andreu tindria a tocar l'alcaldia; tot al contrari, és el PP, que s'ha renovat i ha enfortit la cap de cartell, Sonia Castedo, alcaldessa des del 2008.

A Castelló és on el procés de primàries ha resultat més vacu. Juan María Calles tindrà una segona oportunitat a les urnes, perquè la jove regidora Sofía Fernández no sembla capaç de reunir la vuitantena d'avals que necessita per a enfrontar-s'hi. No té darrere seu els sectors crítics que donen suport a Mata i Valenzuela.

Encara més enigmàtic ha estat l'envit d'Antoni Asunción. Ex-alcalde de Manises, president de la Diputació de València del 1983 al 1988, ex-ministre d'Interior i candidat a la Generalitat el 1999 –en renunciar-hi Joan Romero, que l'havia derrotat en primàries–, ha volgut disputar el número u autonòmic a un Alarte –proposat pel comitè nacional– que ha fet una *tournee* amb Puig per ciutats mitjanes a la recerca d'avals en favor seu –i de quotes de poder per al segon, s'entén– perquè tothom es retratara.

No els hauria calgut, perquè la campanya d'Asunción ni tan sols ha estat presentada. Desconnectat del partit de fa una dècada, ha anat de ràdio en ràdio i de televisió en televisió –conservadores, sobretot– amb l'excusa que volia captar el votant del PP. Qui avala –i vota– en les primàries, però, són els socialistes, i no s'han sentit seduïts per la defensa de l'empresariat i per un mercat laboral més flexible que Asunción patrocina. Havia de recollir 3.201 avals entre els 21.400 militants –el 15%, en aquest cas–, i amb prou feines n'haurà aconseguit un miler.

Victor Maceda